

Treth y Cyngor a Chyfraddau Annomestig

2017/18

STRONG HERITAGE | STRONG FUTURE
RHONDDA CYNON TAF
TRETADAETH GADARN | DYFODOL SICR

Treth y Cyngor a Chyfraddau Annomestig 2017/18

Gwybodaeth esboniadol am Dreth y Cyngor a Chyfraddau Annomestig a gwybodaeth ariannol gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf.

Mae'r daflen yma'n ffurfio rhan o hysbysiad hawlio statudol ac ar gael mewn mathau eraill o ddiwyg.

Cynnwys

Gwybodaeth Gefndirol	3
Sut caiff cyllideb y Cyngor ei hariannu?	4
Cymharu gwariant net 2016/17 a 2017/18	6
Gwybodaeth ariannol arall	7
Prif Breseptau a Phreseptau Cyngorau Cymuned 2017/18	8
Treth y Cyngor ar gyfer pob Cylch/Cymuned	9
Treth y Cyngor — Cwestiynau ac Atebion	10
Sut i dalu, gweld manylion eich cyfrif a rhoi gwybod inni am unrhyw newid yn eich amgylchiadau	11
Eich Bil Cyfraddau Annomestig	12

1 Gwybodaeth Gefndirol

Yn ôl y gyfraith, mae gofyn bod y Cyngor yn paratoi gwybodaeth ynglŷn â chynlluniau gwario a'ch bil Treth y Cyngor. Yn y gorffennol, roedd rhaid i'r Cyngor gynnwys yr wybodaeth yn eich bil Treth y Cyngor. Mae'ch bil Treth y Cyngor, ar gyfer blwyddyn ariannol 2017/2018, yn nodi'r swm bydd raid ichi'i dalu a'r swm bydd yr awdurdodau isod yn ei dderbyn:

A) Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf

B) Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd ar gyfer De Cymru

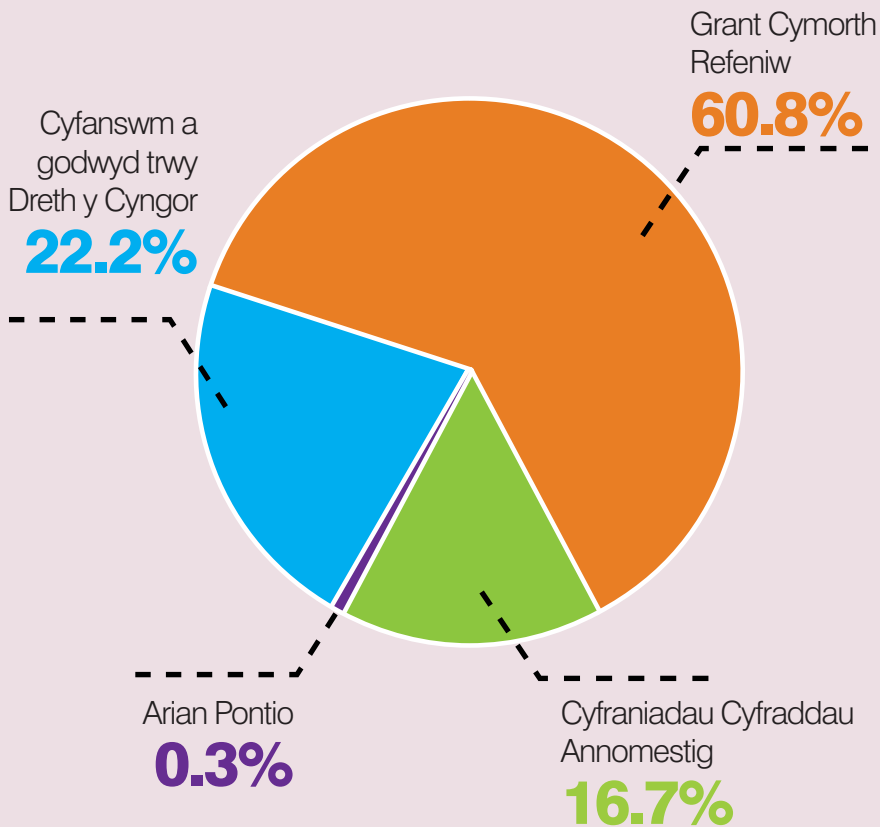
C) Eich Cyngor Cymuned (os yw'n briodol)

Mae incwm Treth y Cyngor yn cyfrannu at wasanaethau'r Cyngor a'r gwasanaethau hynny sy'n cael eu darparu gan awdurdodau preseptio, megis Awdurdod Heddlu De Cymru (sydd ddim yn casglu Treth y Cyngor eu hunain).

Dim ond un ffordd o ariannu Llywodraeth Leol ydy Treth y Cyngor. Mae ffynonellau eraill o incwm yn cynnwys Grantiau Llywodraeth Ganolog, er enghraifft, Grant Cymorth Refeniw a chyfraniadau Cronfa Trethi Busnes (trethi mae busnesau lleol yn eu talu). Dim ond 22% o gyllideb y Cyngor sy'n cael ei hariannu trwy Dreth y Cyngor.

2

Sut caiff cyllideb y Cyngor ei hariannu?

£M

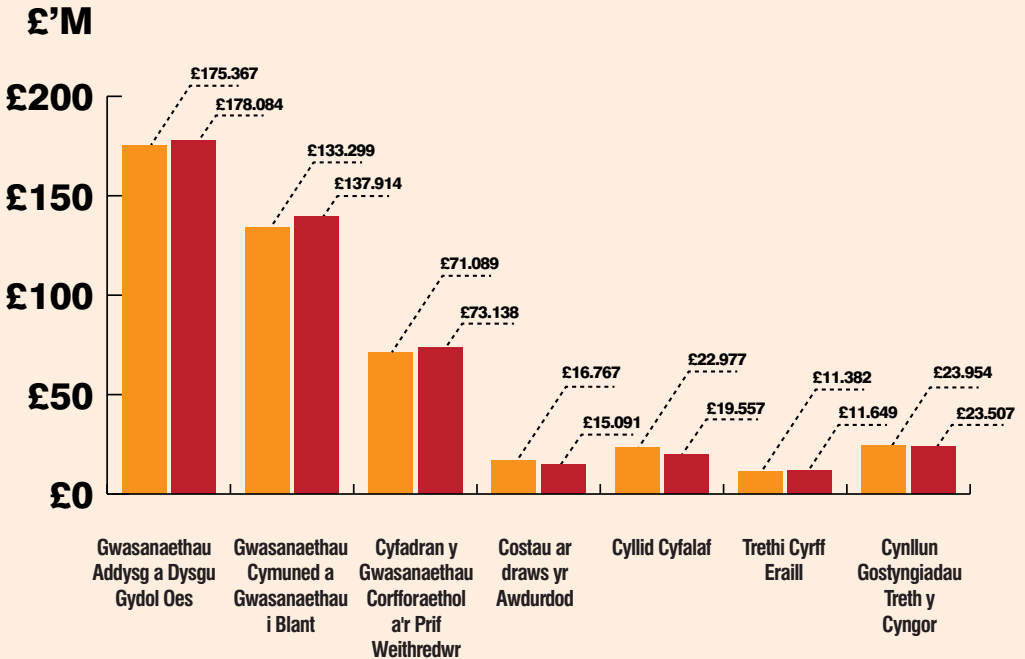
Grant Cymorth Refeniw	£279.035
Cyfraniadau Cyfraddau Annomestig	£76.412
Cronfeydd wrth gefn	£1.433
Cyfanswm a godwyd trwy Dreth y Cyngor	£102.060

Mae Cyngor y Fwrdeistref Sirol wedi cymeradwyo cyllideb net gwerth £458.940m ar gyfer 2017/2018. Mae nifer o wasanaethau'n cael eu cynnal trwy hyn, gan gynnwys:

- Addysg (meithrin, cynradd ac uwchradd)
- Gwasanaethau i blant
- Priffyrdd
- Gwasanaethau trafndiaeth
- Cynllunio ar gyfer argyfwng
- Safonau masnachu
- Gwasanaethau i bobl ifainc
- Gwasanaethau tân
- Hamdden
- Gwasanaethau gofal y strydoedd
- Gofal cymdeithasol i oedolion

Cymharu gwariant net 2016/17 a 2017/18

■ Cyllideb 2016/17
■ Cyllideb 2017/18

Gwybodaeth ariannol

Setliad Ariannol Llywodraeth Leol:

Dyma asesiad y Cynulliad Cenedlaethol ynglŷn â'r hyn y mae angen i'r Cyngor ei wario ar ei wasanaethau. £442.518m ydy'i Asesiad o Wariant Safonol.

Buddsoddi Cyfalaf:

Rhaglen buddsoddi cyfalaf gwerth £172.501m wedi'i chynllunio ar gyfer tair blynedd – 17/18 hyd at 19/20.

Arian wrth gefn:

Refeniw wrth gefn – y tyb yw mai dros £10m fydd y balansau ar waith ar 31 Mawrth 2018.

Crynodeb o Gyllideb Refeniw

	Cyllideb 2016/17 £m	Cyllideb 2017/18 £m
Gwasanaethau Addysg a Dysgu Gydol Oes	£175.367	£178.084
Gwasanaethau Cymuned a Gwasanaethau i Blant	£133.299	£137.914
Cyfadran y Gwasanaethau Corfforaethol ar Prif Weithredwr	£71.089	£73.138
Costau ar draws yr Awdurdod	£16.767	£15.091
Cyllid Cyfalaf	£22.977	£19.557
Trethi Cyrff Eraill	£11.382	£11.649
Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor	£23.954	£23.507
Cyfanswm	£454.835	£458.940

Prif Breseptau a Phreseptau Cynghorau Cymuned 2017/18

Presept 2016/17 (£)	Treth y Cyngor Band D 2016/17 (£)	Corff Preseptio/ Cyngor Cymuned	Presept 2017/18 (£)	Treth y Cyngor Band D 2017/18 (£)
15,443,763.00	£207.85	Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd ar gyfer De Cymru	£16,363,562.00	£218.24
£45,000.00	£45.82	Y Gilfach-goch	£50,000.00	£50.26
£57,200.00	£36.08	Hirwaun	£57,200.00	£35.76
£147,538.56	£52.00	Llanharan	£160,875.75	£55.51
£82,128.00	£55.00	Llanhari	£91,567.00	£60.00
£209,844.00	£38.00	Llantrisant	£213,525.04	£38.00
£228,960.26	£38.00	Llanilltud Faerdref	£232,791.42	£38.00
£111,000.00	£32.12	Pont-y-clun	£111,000.00	£32.07
£604,860.00	£60.65	Pontypridd	£611,533.00	£60.65
£13,500.00	£49.92	Y Rhigos	£14,000.00	£51.01
£34,000.00	£24.35	Ffynnon Taf	£35,500.00	£25.26
£204,126.47	£54.50	Tonyrefail	£214,332.79	£56.75
£38,038.41	£27.64	Ynys-y-bŵl a Choed y Cwm	£36,513.11	£26.36

Treth y Cyngor ar gyfer pob Cylch/Cymuned

Mae swm treth y cyngor rydych chi'n atebol i'w dalu yn dibynnu ar fand prasio treth y cyngor eich cartref, a'r ardal rydych chi'n byw ynddi yn Rhondda Cynon Taf.

Caiff pob cartref ei ddosbarthu yn un o'r naw band yn unol â'i werth ar y farchnad agored ar 1 Ebrill 2003.

Efallai y byddwch chi'n talu llai na'r swm rydych chi'n atebol i'w dalu oherwydd gostyngiadau neu fudd-dal rydych chi'n gymwys i'w cael. Os ydyn nhw'n berthnasol, byddan nhw i'w gweld ar eich bil. Mae modd ichi weld manylion hawlio gostyngiadau ar-lein. Ewch i:

www.rctcbc.gov.uk/counciltaxdiscounts a chlicio ar 'Cymraeg' ar frig y dudalen.

Mae rhai ardaloedd yn Rhondda Cynon Taf sydd â lefelau Treth y Cyngor gwahanol i weddill y Fwrdeistref Sirol. Mae hyn oherwydd eu bod yn ardaloedd gyda Chyngor Cymuned, sy'n codi presept (tâl) ar fil Treth y Cyngor. Mae'r rhain i'w gweld ar eich bil Treth y Cyngor.

Mae modd ichi weld rhestr o gostau Treth y Cyngor ar gyfer pob cymuned yn Rhondda Cynon Taf ar-lein. Ewch i:

www.rctcbc.gov.uk/HowMuchIsMyCouncilTax a chlicio ar 'Cymraeg' ar frig y dudalen.

Eich bil Treth y Cyngor 2017/2018 - Cwestiynau ac Atebion

Bob mis Mawrth, mae'r Cyngor yn cyflwyno biliau Treth y Cyngor newydd i 100,000 o dai yn Rhondda Cynon Taf. Er mwyn helpu i ateb unrhyw gwestiynau sy gyda chi ynglŷn â'ch bil, a materion eraill, mae'r Cyngor wedi paratoi cwestiynau cyffredin. Ewch i:

www.rctcbc.gov.uk/aboutcounciltax a chlicio ar 'Cymraeg' ar frig y dudalen.

Hoffech chi'r wybodaeth ar ffurf copi caled? Mae copi caled ar gael ar gais (cofiwch nodi 'Canllaw Defnyddiol!'):

Trwy lythyr: Uwchadran Gwasanaethau Ariannol, Treth y Cyngor,
Tŷ Bronwydd, Y Porth, Cwm Rhondda, CF39 9DL

E-bost: refeniw@rhondda-cynon-taf.gov.uk

Sut i dalu, gweld manylion eich cyfrif a rhoi gwybod inni am unrhyw newid yn eich amgylchiadau

Sut i dalu

Sefydlu Debyd Uniongyrchol: www.rctcbc.gov.uk/directdebit

Ewch ar-lein: www.rctcbc.gov.uk/payit a chlicio ar 'Cymraeg' ar frig y dudalen.

Ffoniwch y llinell daliadau awtomatig bob awr o'r dydd:

01443 425002

Talwch eich bil mewn swyddfa bost neu siop bapurau sy'n arddangos arwydd 'Payzone'

Fy Nghyfrif

Mae modd ichi weld manylion eich cyfrif Treth y Cyngor, trethi busnes neu fudd-daliadau ar-lein. Ewch i:

www.rctcbc.gov.uk/eaccount. Dewiswch dderbyn eich biliau trwy e-bost, gweld datganiad o'ch cyfrif, rhestr o'ch taliadau a manylion eich gostyngiad ac eithriadau, yn ogystal â chael gwybod pryd mae rhandaliadau'n daladwy.

Hunan-wasanaeth

Ffordd ddiifwddan, hawdd a diogel o roi gwybod inni os ydych chi'n symud tŷ, newid eich enw, hawlio gostyngiad person sengl neu sefydlu debyd uniongyrchol – ewch i

www.rctcbc.gov.uk/eaccount

Eich Bil Cyfraddau Annomestig

Mae'r wybodaeth a roddir isod yn egluro rhai o'r termau y gellir eu defnyddio mewn hysbysiad galw am dalu ardreth annomestig ac yn yr wybodaeth ategol. Gellir cael gwybodaeth bellach ynghylch rhwymedigaeth i dalu ardrethi annomestig gan awdurdodau bilio.

Ardrethi annomestig

Mae'r ardrethi annomestig a gesglir gan awdurdodau bilio yn cael eu talu i gronfa ganolog a'u hailddosbarthu i gynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol ac i gomisiynwyr heddlu a throseddu. Mae eich cyngor a'ch comisiynydd heddlu a throseddu yn defnyddio eu cyfrannau o'r incwm ardrethi a ailddosberthir, ynghyd ag incwm oddi wrth y rhai sy'n talu treth y cyngor iddynt, y grant cynnal refeniw a ddarperir gan Weinidogion Cymru a symiau penodol eraill, i dalu am y gwasanaethau a ddarperir ganddynt. Gellir cael gwybodaeth bellach am y system ardrethi annomestig, gan gynnwys pa ryddhadau sydd ar gael, drwy fynd i <https://busnescymru.llyw.cymru/>

Gwerth ardrethol

Gosodir gwerth ardrethol eiddo annomestig yn y rhan fwyaf o achosion gan swyddog prasio annibynnol o Asiantaeth y Swyddfa Brisio, sy'n un o Asiantaethau Gweithredol Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi (CThEM). Maent yn llunio ac yn cynnal rhestr lawn o werthoedd ardrethol pob eiddo annomestig yng Nghymru, ac mae ar gael ar eu gwefan yn www.gov.uk/government/organisations/valuation-office-agency. Fel arfer, caiff pob eiddo annomestig ei ailbrisio bob 5 mlynedd. O 1 Ebrill 2017 mae gwerth ardrethol eiddo yn cynrychioli ei werth rhentol blynyddol ar y farchnad agored fel yr oedd ar 1 Ebrill 2015.

Yn achos eiddo cyfansawdd sy'n rhannol ddomestig ac yn rhannol annomestig, ymwneud â'r rhan annomestig yn unig y mae'r gwerth ardrethol. Dangosir gwerth pob eiddo y mae ardreth yn daladwy i'ch awdurdod arno yn y rhestr ardrethi leol, y gellir edrych ar gopi ohoni yn enw a chyfeiriad y swyddfa brisio leol ac enw a chyfeiriad yr awdurdod bilio.

Ailbrisio

Caiff yr holl werthoedd ardrethol eu hailasesu mewn ailbrisiad cyffredinol er mwyn sicrhau bod yr ardrethi a delir gan unrhyw un trethdalwr yn adlewyrchu newidiadau dros amser yng ngwerth ei eiddo o gymharu ag eraill. Mae hyn yn helpu i gadw'r system ardrethu yn deg drwy ddiweddarau prisiadau yn unol â newidiadau yn y farchnad. Cafodd y rhestr ardrethu bresennol effaith ar 1 Ebrill 2017 ac mae'n seiliedig ar werthoedd fel yr oeddent ar 1 Ebrill 2015.

Yn y flwyddyn y mae ailbrisiad yn cael effaith, aillbennir sylfaen y lluosydd er mwyn cymryd i ystyriaeth newidiadau cyffredinol i gyfanswm y gwerth ardrethol ac i sicrhau nad yw'r ailbrisiad yn codi arian ychwanegol.

Newid yn y gwerth ardrethol

Gall y gwerth ardrethol newid os yw'r swyddog prasio yn credu bod amgylchiadau'r eiddo wedi newid. Caiff y trethdalwr (ac eraill penodol sydd â buddiant yn yr eiddo), o dan amodau penodol, hefyd gynnig newid yn y gwerth. Os na fydd y trethdalwr a'r swyddog prasio yn cytuno ar y prisiad o fewn 3 mis i wneud y cynnig, bydd y mater yn cael ei gyfeirio gan y swyddog prasio fel apêl gan y cynigydd i Dribiwnlys Prasio Cymru. Mae gwybodaeth bellach ynghylch sut i gynnig newid mewn gwerth ardrethol ar gael gan swyddfeydd prasio.

Y lluosydd ardrethu annomestig

Dyma'r gyfradd yn y bunt y lluosir y gwerth ardrethol â hi i roi swm y bil ardrethol blynyddol ar gyfer eiddo. Mae'r lluosydd a bennir bob blwyddyn gan Weinidogion Cymru yr un fath ar gyfer Cymru gyfan ac, ac eithrio mewn blwyddyn ailbrisio, ni all godi fwy na chyfradd y cynnydd yn y mynegai prisiau manwerthu.

Cynigion ac apelau

Mae gwybodaeth am yr amgylchiadau y gellir cynnig newid yn y gwerth ardrethol oddi tanynt ac am sut y gellir gwneud cynnig o'r fath ar gael gan y swyddfa brisio leol a ddangosir uchod. Mae rhagor o wybodaeth am y trefniadau apelio ar gael gan enw'r awdurdod bilio neu gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio.

Mae Tribiwnlys Prasio Cymru yn darparu gwasanaeth apelau annibynnol rhad ac am ddim sy'n ymdrin ag apelau ynghylch Ardrethi Annomestig a Threth y Cyngor. Gellir gweld eu manylion cyswllt yma <http://www.valuation-tribunals-wales.org.uk/cartref.html>

Ardrethu eiddo heb ei feddiannu

Gall perchnogion eiddo annomestig sydd heb ei feddiannu fod yn agored i dalu ardrethi eiddo gwag a godir yn ôl 100% o'r rhwymedigaeth arferol. Mae'r rhwymedigaeth yn dechrau ar ôl i'r eiddo fod yn wag am 3 mis neu, yn achos eiddo diwydiannol penodol, ar ôl i'r eiddo fod yn wag am 6 mis. Mae mathau penodol o eiddo wedi eu heithrio rhag ardrethi eiddo gwag.

Rhyddhad elusennol ac yn ôl disgrisiwn

Mae hawl gan elusennau a chlybiau chwaraeon cymunedol amatur i gael rhyddhad o 80% rhag ardrethi ar unrhyw eiddo annomestig—

- (a) yn achos elusennau, pan ddefnyddir yr eiddo yn gyfan gwbl neu'n bennaf at ddibenion elusennol; neu
- (b) yn achos clwb, pan fo'r clwb wedi ei gofrestru gyda Chyllid a Thollau EM.

Mae gan awdurdodau bilio ddisgrisiwn i beidio â chodi rhan neu'r cyfan o'r 20% sy'n weddill o'r bil ar eiddo o'r fath a gallant hefyd roi rhyddhad mewn cysylltiad ag eiddo a feddiennir gan gyrrff penodol nad ydynt wedi eu sefydlu nac yn cael eu rhedeg i wneud elw.

Am ragor o wybodaeth ynghylch clybiau dylech gysylltu â Chyllid a Thollau EM, (y wefan yw <http://www.hmrc.gov.uk>).

Rhyddhad ardrethi i fusnesau bach

Mae Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) 2015(1) yn gwneud darpariaeth ar gyfer rhyddhad ardrethi i fusnesau bach. Mae manylion llawn gan gynnwys y meini prawf cymhwysedd, yr eithriadau, y gofynion gweithdrefnol a'r rhyddhadau ardrethi perthnasol ar gael gan yr awdurdod bilio.

Rhyddhad ardrethi trosiannol

Mae Rheoliadau Ardrethu Annomestig (Symiau a Godir) (Cymru) 2016(2) yn gwneud darpariaeth ar gyfer rhyddhad trosiannol i fusnesau bach y mae'r ailbrizio hereditamentau annomestig sy'n cael effaith o 1 Ebrill 2017 yn cael effaith andwyol arnynt. Mae manylion llawn gan gynnwys y meini prawf cymhwysedd, yr eithriadau, y gofynion gweithdrefnol a'r rhyddhadau ardrethi perthnasol ar gael gan yr awdurdod bilio.

Cymorth gwladwriaethol

Gallai rhyddhad rhag talu ardrethi annomestig fod yn gyfystyr â chymorth gwladwriaethol. Mae'n gyfreithlon pan fo'n cael ei ddarparu yn unol â Rheoliad y Comisiwn (EU) 1407/2013 ar gymorth de minimis. Mae'r rheoliad de minimis yn caniatáu i fenter gael hyd at €200,000 o gymorth 'de minimis' dros gyfnod treigl o dair blynedd. Os ydych yn cael, neu wedi cael, unrhyw gymorth 'de minimis' a roddwyd yn ystod y flwyddyn ariannol gyfredol neu'r ddwy flynedd ariannol flaenorol (o unrhyw ffynhonnell), dylech hysbysu'r awdurdod bilio ar unwaith am fanylion y cymorth a gafwyd.